

Traducătorul însă nu folosește această formă, ci o redă exact ca în limba română :

«Сахазиан като си натъкмил добре държавата оставил *векил* на мястото си едного от най-верните князеве.» (p. 9);

„Deci Sahazian puindu-și (sic) la o rînduială(sic) pricinile împărăției sale, orînduind *vechil* în locul său pe unul din cei mai cu minte și mai credincioși domni ai împărăției sale ... “ (p. 1).

De asemenea, cuvîntul *tiptil* este folosit în varianta bulgară cu aceeași valoare ca și în română, dar traducătorul, pentru a fi mai explicit, îl pune în paranteză, fără a-l traduce. Astfel, în pasajul următor este dat cu sensul de „mască”, „deghizat” :

«После като излезим от града, да оставим ловците вѣн на края, а ний двама да се върнем в града нощем предрешени (*типмил*) и да влезим в палата дето спя...»¹ (p. 14).

„Și după ce vom eși (sic) din cetate, să lăsăm pe ceilalți afară la margine, și noi amîndoi să ne întoarcem în cetate noaptea îmbrăcați *tiptil* și să intrăm în palat unde dorm eu...” (p. 7)².

Într-un alt pasaj acest cuvînt este folosit în sensul de „neștiut”, „necunoscut”. Deși aceeași valoare este dată și în limba bulgară, traducătorul găsește că va fi mai clar dacă va nota în paranteză și cuvîntul românesc *!i.p...*

«Нека отидем по други страни и да живеем тамо, като ни бог даде непознати (*типмил*) и както можем.» (p. 15).

„Aideți (sic) să ne ducem la alte împărății și să trăim acolo oricum o da dumnezeu, *tiptil* cum vom putea...” (p. 8).

Toate datele indicate mai sus conduc așadar la ideea, cu toate că traducătorul nu oferă niciun fel de informații în această privință, că varianta bulgară a volumului *Halima* s-a făcut după cea românească, iar aceasta a fost mediatoare între varianta greacă și cea bulgară.

Traducerea în limba bulgară a *Alexandriei* a fost realizată și ea după o variantă românească³.

Limba română a jucat rol de intermediar și pentru traducerea în limba bulgară a unor opere din literatura franceză. Astfel, în 1872, Ivan Lilov publică la București traducerea piesei lui Molière *Гуорги Данден или излъган мъж* (*Georges Dandin sau soțul păcălit*). O serie de elemente ne îndreptătesc să credem că redarea ei în limba bulgară s-a făcut după o versiune românească, și nu după original. Subliniem mai întîi faptul că în țara noastră Molière se bucura de o largă popularitate chiar din primele decenii ale secolului al XIX-lea. Se știe că primul spectacol în limba română cu o piesă de Molière

¹ Vezi varianta bulgară, după Ivan Mynzov, p. 14.

² Vezi varianta română, după G. Gorjan, p. 7.

³ Despre diferitele variante și traduceri din limba română în bulgară vezi Georgi Dančev, *Alexandria din română în bulgară*, RSI, XV, 1967, p. 109–116.